

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε./Γ.Γ.Δ.Ε.

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 270 / 2001

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

Συνεδρίαση της 2ας - 5 - 2001

Σύνθεση

Προεδρεύων: Πασχάλης Κισσούδης, Νομικός Σύμβουλος.

Νομικοί Σύμβουλοι: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Νικόλαος Μαυρίκας, Χρήστος Θωμόπουλος, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Χρήστος Παπαδόπουλος, Βασίλειος Χασαπογιάννης.

Εισηγητής: Χρήστος Μητκίδης, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Αριθμ.Ερωτ: Υπ' αριθ. πρωτ. Δ4/849/Φ.10/Ε16/28-3-2001 έγγραφο της Διεύθυνσης Λιμενικών Έργων και Έργων Αεροδρομίων (Δ4), της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: 1. Αν νομιμοποιείται η Προϊσταμένη Αρχή του έργου «Λιμάνι Κάσου (έργα Α΄Φάσης-Ολοκλήρωση προσήνεμου μώλου)», να εγκρίνει, μετά την παρέλευση σημαντικού χρονικού διαστήματος από την κήρυξη ως εκπτώτου της αναδόχου εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.», την συνέχιση της εκτέλεσης από την ίδια την έκπτωτη εταιρεία και αν ναι με ποιους όρους πρέπει να γίνει η συνέχιση.

2. Αν το γεγονός της κατά τα ανωτέρω έκπτωσης εμπίπτει στην κατηγορία των «εκκρεμών σχέσεων», οι οποίες, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 5 της απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ με αρ. Δ 17^ο/03/74/Φ.Ν. 312/14-12-1994

Σ.Α.Τ.Ε.

(ΦΕΚ Β' 953). Δεν θίγονται από την διαγραφή της αναδόχου από τα Μητρώα Εργ/κών Επιχ/σεων (Μ.Ε.Ε.Π.).

Επί του ερωτήματος αυτού το Β' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε τα ακόλουθα:

I. Α. Στη διάταξη του άρθρου 44 παρ. 7 του Π.Δ. 475/76 («περί εκτελέσεως του Ν.Δ. 1266/72 περί εκτελέσεως των δημοσίων έργων»), το οποίο ισχύει εν προκειμένω, ως εκ του χρόνου δημοπρατήσεως του έργου (η δημοπράτηση ολοκληρώθηκε με την έγκριση της ανάθεσης δυνάμει της Τ.Υ. 4165/8-8-1985 αποφάσεως της Νομαρχίας Δωδεκανήσου, ενώ ο ν. 1418/84 και το εκτελεστικό του διάταγμα Π.Δ. 609/85 που αντικατέστησαν το Π.Δ. 475/76 ισχύουν για τα έργα που ανατέθηκαν κατόπιν δημοπρασιών οι οποίες διεξήχθησαν από 1^{ης}-2-1986 και εφεξής), ορίζονται τα ακόλουθα: «*Η προϊσταμένη Αρχή δύναται μετά την έκπτωσιν του αναδόχου του αναδόχου κατόπιν αιτήσεως του εκπτώτου προς την διευθύνουσαν Υπηρεσίαν, να εγκρίνει την υπ' αυτού εκτέλεσιν των υπολειπομένων εργασιών ή μέρους αυτών, εάν κρίνει ότι ο έκπτωτος διαθέτει τα προς τούτο μέσα, τασσομένης αναλόγου προς τούτο προθεσμίας. Εν τιαύτη περιπτώσει μετά την έγκαιρον και καλήν των έργων εκτέλεσιν, δύναται η προϊσταμένη Αρχή, μετά πρότασιν της Διευθυνούσης Υπηρεσίας και γνωμοδότησιν του Τεχνικού Συμβουλίου, να άρη την έκπτωσιν του αναδόχου.*»

B. Εξ άλλου οι διατάξεις του άρθρου 5 της απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ με αριθμό Δ 17^ο/03/74/Φ.Ν. 312/16-12-94 (ΦΕΚ Β' 953/22-12-94), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 16 παρ.2 εδ. τελευταίο του ν.1418/84, ορίζουν τα εξής: «*Το άρθρο 14 της απόφασης ΕΔ2α /01/ 27/ Φ.Ν.294/ 18-3-85 αντικαθίσταται ως ακολούθως: 1. Οι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. επιχειρήσεις διαγράφονται αυτοδίκαια στις περιπτώσεις: α)...β)...γ)...δ)... 2. Για την αυτοδίκαιη διαγραφή εκδίδει και' έτος σχετική διαπιστωτική πράξη η Επιτροπή Μ.Ε.Ε.Π. 3. Εκκρεμείς σχέσεις των επιχειρήσεων δεν θίγονται από την τυχόν διαγραφή τους αλλά διέπονται από τις ειδικές σχετικές κατά περίπτωση διατάξεις.*»

II. Στην προκειμένη περίπτωση, από το ερώτημα καθώς και τα έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτουν τα εξής σε σχέση προς το πραγματικό της υπόθεσης:

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

1. Το έργο «Λιμάνι Κάσου (έργα Α΄Φάσης - Ολοκλήρωση προσήνεμου μώλου)» δημοπρατήθηκε στις 28-6-85 και κατακυρώθηκε στην εργοληπτική επιχείρηση ΑΡΜΟΣ Α.Ε. με την Τ.Υ. 4165/8-8-85 απόφαση της Νομαρχίας Δωδεκανήσου. Το έργο προχώρησε με πολύ αργούς ρυθμούς και ενώ ήταν παραδοτέο εντός 36 μηνών, δεν είχε περαιωθεί μέχρι το έτος 1996, οπότε υποβλήθηκε από την ανάδοχο αίτηση προς την υπηρεσία για εκχώρηση του έργου στην εργοληπτική επιχείρηση ΓΕΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ, με απαλλαγή ευθύνης της εκχωρούσας, η οποία (απαλλαγή) αποφασίσθηκε με την υπ' αριθ. ΔΤΥ /Θ16/ 3081/ 29-8-96 απόφαση του Προϊστ/νου της ΔΤΥ του Λιμενικού Ταμείου Δωδεκανήσου (Διευθύνουσας Υπηρεσίας του έργου). Έκτοτε τα έργα προχώρησαν ομοίως με αργό ρυθμό και γι' αυτό, αφού απευθύνθηκε στην ανάδοχο ειδική πρόσκληση, στη συνέχεια με την απόφαση ΔΤΥ/Θ16/1725/18-5-99 του Προϊστ/νου της ΔΤΥ του Λιμενικού Ταμείου, η ανάδοχος κηρύχθηκε έκπτωτη, πράξη που προσβλήθηκε ήδη στα δικαστήρια (Δ.Ε.Πειραιά) με προσφυγή της οποίας εκκρεμεί η εκδίκαση.

2. Κατόπιν αυτών, με την υπ' αριθ. ΤΥ 1031/2-3-01 απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής του έργου (Διεύθυνση Υποδομών και Τεχνικών Έργων της Νομ.Αυτ.Δωδεκανήσου, εγκρίθηκε η συνέχιση εργασιών του έργου από την ήδη έκπτωτη ανάδοχο εταιρεία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 44 του Π.Δ. 475/76, ύστερα από πρόταση της Δ.Υ. (Λιμ.Ταμείο Δωδεκανήσου) και ομόφωνη θετική γνωμοδότηση του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου (Νομαρχιακό Συμβούλιο Δ.Ε.Ν.Δωδεκανήσου) και ενώ ήδη, με την υπ' αριθ. Δ15/οικ/16606/15-11-2000 απόφαση του Υφ/γού ΠΕΧΩΔΕ, η ανάδοχος διαγράφηκε από το ΜΕΕΠ.

III. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις και το ιστορικό της υποθέσεως προκύπτουν τα ακόλουθα:

Α. Ως προς το 1^ο σκέλος του ερωτήματος:

Σε αντίθεση με το ισχύον νομικό πλαίσιο του Ν.1418/84 και του εκτελεστικού του διατάγματος ΠΔ 609/85, το προϊσχύσαν έδινε, με το άρθρο 44 παρ. 7 του ΠΔ 475/76 στην Προϊστ/νη Αρχή των έργων την δυνατότητα να εγκρίνει, μετά από αίτηση του έκπτωτου ανάδοχου, πρόταση της ΔΥ και γνωμοδότηση του Τεχν. Συμβουλίου, την συνέχιση των υπολειπομένων εργασιών του έργου ή μέρους αυτών, αν έκρινε ότι παρά την προηγηθείσα έκπτωση, ο ανάδοχος παρείχε τα εχέγγυα για την ολοκλήρωση του έργου και λαμβάνοντας φυσικά υπόψη το συμφέρον της υπηρεσίας και του ίδιου του έργου. Η έγκριση αυτή δεν εθεωρείτο ως άρση της έκπτωσης αλλά ως προσωρινή αναστολή των αποτελεσμάτων της, ενώ η

Σ.Α.Τ.Ε.

έκπτωση καθεαυτή τελούσε υπό την αίρεση της έγκαιρης και καλής εκτέλεσης του έργου, κατόπιν της οποίας θα μπορούσε να αποφασισθεί και η άρση της εκπτώσεως και των αποτελεσμάτων της. Κατά συνέπεια, στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται το Ν.Δ. 1266/72 και το εκτελεστικό του διάταγμα Π.Δ. 475/76, δικαιούται η Προϊστ/νη Αρχή του έργου, ακόμα και μετά πάροδο σημαντικού χρονικού διαστήματος από της εκπτώσεως (δεδομένου ότι στο νόμο δεν τάσσεται προθεσμία) να εγκρίνει την συνέχιση των εργασιών από την έκπτωτη επιχείρηση.

Προκειμένου να λειτουργήσει όμως απρόσκοπτα η συνέχιση της εκτέλεσης των εργασιών, πρέπει να συντρέχουν και άλλοι όροι, που είναι απαραίτητοι σε κάθε περίπτωση εκτέλεσης δημοσίου έργου, όπως η ύπαρξη προθεσμίας περαίωσης του έργου. Σημειώνεται ότι ο νόμος, στο α' εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 44 Π.Δ. 475/76, αναφέρει ότι η Π.Α. μπορεί να εγκρίνει την συνέχιση της εκτέλεσης «τασσομένης αναλόγου προς τούτο προθεσμίας», αλλά κατά την γνώμη μας δεν κωλύεται η υπηρεσία, κατόπιν αιτήσεως του αναδόχου, να αποφασίσει με άλλη απόφασή της την παράταση της προθεσμίας κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 36 του Π.Δ. 475/76, ούτε και μπορεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο να θεωρηθεί ότι πάσχει η ανωτέρω απόφαση περί εγκρίσεως της συνεχίσεως του έργου, εκ του λόγου ότι στο κείμενό της δεν τάσσεται προθεσμία περαίωσης. Το ζήτημα της εφαρμογής ή όχι του θεσμού της αναθεώρησης θα αντιμετωπισθεί από την απόφαση της Π.Α. περί παράτασης της προθεσμίας περαίωσης, όταν αυτή εκδοθεί.

Β. Ως προς το 2^ο σκέλος του ερωτήματος:

Είναι φανερό, από την προπαρατεθείσα (υπό Ι.Β) διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 5 της απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ με αριθμό Δ 17^ο/03/74/Φ.Ν. 312/16-12-94, ότι ο νομοθέτης, κατ' εξουσιοδότηση του οποίου εκδόθηκε η απόφαση, δεν επιθυμεί να επηρεάζονται εκκρεμείς εργολαβίες από την διαγραφή επιχείρησης από το ΜΕΕΠ, αλλά να συνεχίζονται κατά τις περί τούτων διατάξεις. Άλλωστε η ανώμαλη εξέλιξη της εκτέλεσης των έργων, όταν οφείλεται σε λόγους που συντρέχουν στο πρόσωπο του εργολάβου, θεωρήθηκε από το νομοθέτη εξαιρετική και γι' αυτό μερίμνησε να ρυθμίσει κατά τρόπο λεπτομερή και ειδικό, κάθε τέτοια περίπτωση (όπως π.χ. την έκπτωση του αναδόχου -άρθρο 47 Π.Δ. 609/85- και την υποκατάσταση του αναδόχου, ή την διάλυση της εργολαβίας ως συνέπεια της πτώχευσης ή του θανάτου του εργολάβου - άρθρο 51 του ίδιου Π.Δ.).

Σ.Α.Τ.Ε.

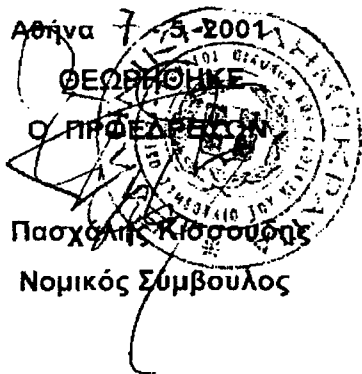

Σ.Α.Τ.Ε.

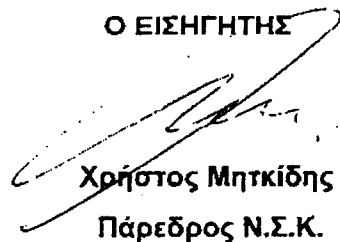
Ουδενμία όμως ρύθμιση περιέχεται στο νόμο, αντίθετα με τις πιο πάνω περιπτώσεις, σε περίπτωση διαγραφής του αναδόχου από το ΜΕΕΠ. Εφόσον βέβαια η διαγραφή αυτή συνδέεται και με πραγματική αδυναμία εκπλήρωσης των συμβατικών του υποχρεώσεων, το θέμα αντιμετωπίζεται μέσω του θεσμού της έκπτωσης του εργολάβου (άρθρο 44 Π.Δ. 475/76 και 47 Π.Δ. 609/85), κατόπιν εκτιμήσεως της κατάστασης και εκδόσεως σχετικής απόφασης από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η ρητή κατά συνέπεια αναφορά, που γίνεται στην προαναφερθείσα υπουργική απόφαση, περί της μη επίδρασης της απόφασης διαγραφής στις εκκρεμείς σχέσεις (δηλαδή τις εν εξελίξει εργολαβίες) των διαγραφομένων επιχειρήσεων, είναι συνεπής προς το προαναφερθέν νομικό πλαίσιο και διαλύει κάθε ενδεχόμενη αμφιβολία. Άρα στην προκειμένη περίπτωση σαφώς η υπόψη εργολαβία αποτελεί εκκρεμή σχέση και δεν επηρεάζεται από την διαγραφή της αναδόχου.

Συμπερασματικά προς τα παραπάνω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στα τεθέντα ερωτήματα αρμόζει η παραπάνω αναλυτική απάντηση.

Αθήνα 7.5.2001
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Πασχάλης Κισσούρης
Νομικός Σύμβουλος

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
Χρήστος Μητκίδης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Σ.Α.Τ.Ε.